

32003L0040

L 126/34

AZ EURÓPAI UNIÓ HIVATALOS LAPJA

2003.5.22.

**A BIZOTTSÁG 2003/40/EK IRÁNYELVE
(2003. május 16.)**

**a természetes ásványvizek jegyzékének, koncentrációs határértékeinek és címkézési követelményeinek,
valamint a természetes ásványvizek és forrásvizek ózonnal dúsított levegővel való kezelésére vonatkozó
feltételeknek a megállapításáról**

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a legutóbb a 96/70/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽¹⁾ módosított, a természetes ásványvizek kinyerésére és forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1980. július 15-i 80/777/EKG tanácsi irányelvre ⁽²⁾ és különösen annak 11. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

- (1) Egyes természetes ásványvizekben hidrogeológiai eredetük folytán természetes állapotukban is jelen lehetnek bizonyos összetevők, és adott koncentráció felett kockázatot jelenthetnek a közegészségre. Ezért szükségesnek látszik, hogy megállapítsák a természetes ásványvizek ezen összetevői koncentrációjának határértékeit.
- (2) A 80/777/EK irányelv 11. cikke arról rendelkezik, hogy az élelmiszerügyi tudományos bizottsággal folytatott konzultációt követően a természetes ásványvizek összetevőinek koncentrációjára vonatkozó harmonizált határértékeket el kell fogadni, és rendelkezik szükség szerint az egyes összetevők magas koncentrációjának jelzésére szolgáló címkézési követelményekről.
- (3) Az élelmiszerügyi tudományos bizottság az arzénról, a báriumból, a fluoridról, a bórról és a mangánról szóló véleményt ⁽³⁾ adott ki, és a természetes ásványvizek többi összetevőjének vonatkozásában jóváhagyta a WHO által az ivóvízzel kapcsolatban ajánlott határértékeket.
- (4) A „természetes ásványvizek” átdolgozott Codex-szabványa ⁽⁴⁾ egészségügyi célokra közli az összetevők jegyzékét és az összetevőkre vonatkozó felső határértékeket. A jegyzékét a legújabb nemzetközi tudományos adatok alapján fogadták el, és biztosítja a közegészség megfelelő védelmét.
- (5) Általában elismerik, hogy a fluorid kis mennyiségben történő bevitel jótékony hatással lehet a fogakra. Ezzel szemben a túlzott, általánosan jelen lévő fluoridbevitel káros hatással lehet a közegészségre. Ezért meg kell állapítani a természetes ásványvizekben előforduló fluoridnak egy olyan harmonizált felső határértékét, amely kielégítő védelmet biztosít a teljes lakosság számára.
- (6) Az Egészségügyi Világszervezet azt javasolta, hogy az ivóvíz fluoridtartalmának irányértéke 1,5 mg/l legyen, amely értéket az élelmiszerügyi tudományos bizottság a fent említett véleményében a természetes ásványvizek

vonatkozásában jóváhagyott. A csecsemők és kisgyermekek védelme érdekében – akik a leginkább ki vannak téve a fluorózis kockázatának –, amennyiben a természetes ásványvíz fluoridtartalma a fenti irányértéket meghaladja, a címkén, a fogyasztó által jól láthatóan ezt is fel kell tüntetni.

- (7) Az élelmiszerügyi tudományos bizottság a WHO 1996. évi ajánlásai ⁽⁵⁾ alapján jelezte a természetes ásványvizek börtartalmának irányértékét. A WHO és más nemzetközileg elismert tudományos szervezetek azonban azóta újraértékeltek a bór közegészségre gyakorolt hatását, és magasabb értékeket javasoltak. Ezért a rendelkezésre álló új tudományos értékelések figyelembevétele érdekében konzultálni kell az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatósággal a természetes ásványvizekben található bórról, és ebben a szakaszban még nem szabad a bór felső határértékét meghatározni.
- (8) Az élelmiszerügyi tudományos bizottság fenti véleményében a természetes ásványvizekben található bárium, mangán és arzén elfogadható szintjét is megállapította. A természetes ásványvizekben található, a közegészségre esetlegesen káros hatással lévő többi, nemkívánatos összetevő vonatkozásában a felülvizsgált Codex-szabvány meghatározza a közegészség megfelelő védelmét biztosító felső határértéket. A nitrátokra vonatkozó határérték azonban a rendelkezésre álló adatok fényében túl alacsony, és összhangba kell hozni az ivóvízre vonatkozó határértékkel ⁽⁶⁾.
- (9) A nitrátok Codex-szabványban meghatározott felső határértéke biztosítja a közegészség megfelelő védelmét, és a természetes ásványvizek közösségi és nemzetközi kereskedelmében referenciaként kell szolgálnia. Azonban a fent említett irányelv 1. cikkében említett természetes ásványvízforrások hivatalos elismerési eljárása alatt a tagállamok illetékes hatóságai számára lehetővé kell tenni, hogy a területükön kinyert természetes ásványvizekben található nitrátok esetében alacsonyabb irányértéket határozzanak meg.
- (10) Az olyan természetes ásványvizeket, amelyek egyes összetevői meghaladják az ezen összetevőkre vonatkozó felső határértéket, közegészségügyi célokból ezen összetevők vonatkozásában elkülönítő eljárásnak kell alávetni. Az ezen összetevők koncentrációjára vonatkozó felső határértékek hatálybalépése előtt megfelelő időt kell biztosítani az érintett gazdasági szereplőknek arra, hogy végrehajtsák az új szabványok betartásához szükséges beruházásokat, különösen a fluorid és a nikkel tekintetében, amelyek elkülönítő eljárását közösségi szinten még nem állapították meg, illetve nem engedélyezték.

⁽¹⁾ HL L 299., 1996.11.23., 26. o.

⁽²⁾ HL L 229., 1980.8.30., 1. o.

⁽³⁾ 1996. december 13-i vélemény a természetes ásványvizekben található arzénról, báriumból, fluoridról, bórról és mangánról.

⁽⁴⁾ 108-1981. Codex-szabvány, Rev 1-1997, átdolgozva a Természetes Ásványvizek Codex Bizottság 7. ülészakán (2000 október).

⁽⁵⁾ WHO (1996): az ivóvíz minőségére vonatkozó iránymutatások, 2. kiadás, 2. kötet.

⁽⁶⁾ 98/83/EK tanácsi irányelv (HL L 330., 1998.12.5., 32. o.).

- (11) Ezen összetevők hivatalos ellenőrzésének céljára a koncentráció felső határértéke körül a mérési bizonytalanságnak megfelelő ingadozási sávra van szükség.
- (12) A módosított 80/777/EGK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontja rendelkezik a vas, a mangán, a kén és az arzén egyes természetes ásványvizekből ózonnal dúsított levegővel történő elkülönítéséről, figyelemmel az élelmiszerügyi tudományos bizottságnak e kezelésre vonatkozó értékelésére, valamint e kezelés feltételeinek az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság által történő elfogadására is.
- (13) Az élelmiszerügyi tudományos bizottság véleményt⁽¹⁾ adott ki e kezelésről, amely mind az adott módszereket, mind az eredményeket előírja. Az ózonnal dúsított levegőt alkalmazó kezelési technikák fejlődésének és a kezelendő víz fiziko-kémiai összetételétől függő kezelési változatosságának figyelembevétele érdekében azonban csak egyes eredményeket célszerű meghatározni.
- (14) Ezenkívül a 80/777/EGK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében az ózonnal dúsított levegővel történő kezelés nem módosíthatja az összetételt a jellemző összetevők tekintetében, a 4. cikk (3) bekezdésének értelmében nem lehet fertőtlenítő hatása, és nem eredményezheti a közegészségre esetleg káros hatással lévő kezelési maradékanyagok kialakulását.
- (15) A fenti irányelv 7. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint az ózonnal dúsított levegővel kezelt természetes ásványvizek címkéjén a fogyasztók számára megfelelő tájékoztatást nyújtó utalásnak kell szerepelnie az elvégzett kezelésről.
- (16) A 80/777/EGK irányelv 9. cikke (4) bekezdése a) pontjának negyedik francia bekezdésével összhangban az irányelv 4. cikkében meghatározott kezelésekre – különösen az ózonnal dúsított levegővel történő kezelésre – vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell a forrásvizekre.
- (17) Az ezen irányelvben előírt intézkedések összhangban vannak az Élelmiszerlánc- és Állat-egészségügyi Állandó Bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ezen irányelv megállapítja a természetes ásványvizek közegészségre esetlegesen veszélyt jelentő összetevőinek a jegyzékét, az ezen összetevők megengedett szintjére vonatkozó határértékeket, e határértékek alkalmazásának határidejét, valamint egyes összetevők címkézési követelményeit. A víznek ezen összetevőket

(1) Az élelmiszerügyi tudományos bizottság 1996. június 7-i véleménye az ózonnal az olyan instabil elemeknek a természetes ásványvizekből történő elkülönítésére való alkalmazásáról, mint például a vas, a mangán és az arzén.

természetes állapotukban kell tartalmaznia, azok nem származhatnak a forrásnál bekövetkező szennyeződésből.

Ezen irányelv azt is meghatározza, hogy milyen feltételek mellett használható ózonnal dúsított levegő vas-, mangán-, kén- és arzénvegyületek természetes ásványvizekből és forrásvizekből történő elkülönítésére, és hogy milyen követelmények vonatkoznak az ilyen kezelésben részesülő vizek címkézésére.

2. cikk

(1) Legkésőbb 2006. január 1-jéig a természetes ásványvizeknek – csomagolásuk időpontjában – meg kell felelniük az I. mellékletben felsorolt összetevők koncentrációjára vonatkozó, ugyanazon mellékletben meghatározott felső határértékeknek.

(2) A fluoridok és a nikkel esetében azonban a fent említett határidőt 2008. január 1-jéig meg kell hosszabbítani.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a tagállamok illetékes hatóságai a területükön kinyert természetes ásványvizek hivatalos elismerési eljárása folyamán a nitrátok és nitritek esetében alacsonyabb irányértéket alkalmazhatnak, feltéve, hogy minden hozzájuk érkező kérelem esetében ugyanazt az irányértéket alkalmazzák.

3. cikk

A hatósági vizsgálatok alkalmazásában a tagállamoknak az I. mellékletben felsorolt összetevők elemzésekor meg kell felelniük a II. mellékletben felsorolt előírásoknak.

4. cikk

(1) A fluoridot 1,5 mg/l értéket meghaladó koncentrációban tartalmazó természetes ásványvizek címkéjén az alábbi szöveget kell feltüntetni: „több mint 1,5 mg/l fluoridot tartalmaz: csecsemők, illetve 7 évesnél fiatalabb gyermekek számára rendszeres fogyasztásra nem alkalmas”.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében megállapított címkeinformációt a kereskedelmi név közvetlen közelében kell elhelyezni, jól látható betűkkel.

(3) Az e cikk (1) bekezdésének feltételei szerinti címkeinformációval ellátott természetes ásványvizeken a tényleges fluoridtartalmat az alapvető összetevők fiziko-kémiai összetételének szintjén a 80/777/EGK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint kell feltüntetni.

5. cikk

(1) A 80/777/EGK irányelv 4. cikke (1) bekezdése b) pontja rendelkezéseinek sérelme nélkül a természetes ásványvizek ózonnal dúsított levegővel való kezeléséről előre tájékoztatni kell az illetékes hatóságokat, amelyek meggyőződnek a következőkről:

a) az ilyen kezelést a víz vas-, mangán-, kén- és arzénvegyület-tartalma igazolja;

b) a gazdasági szereplő minden intézkedést megtesz annak biztosítására, hogy a kezelés hatékony és biztonságos legyen, és hogy azt az illetékes hatóságok ellenőrizhessék azt.

(2) A természetes ásványvizek ózonnal dúsított levegővel való kezelésének meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:

- a) a természetes ásványvizek fiziko-kémiai összetételét az alapvető összetevők szempontjából a kezelés nem módosíthatja;
- b) a természetes ásványvíznek a kezelést megelőzően eleget kell tennie a 80/777/EGK irányelv 5. cikkének (1) és (2) bekezdésében megállapított mikrobiológiai feltételeknek;
- c) a kezelés nem vezethet a III. mellékletben megállapított felső határértéket meghaladó koncentrációban jelen lévő maradékanyag vagy a közegészségre esetleg veszélyt jelentő maradékanyag keletkezéséhez.

6. cikk

A 80/777/EGK irányelv 7. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint az ózonnal dúsított levegővel kezelt természetes ásványvizek címkéjén a jellemző összetevők analitikai összetételének közelében fel kell tüntetni az alábbi szöveget: „ózonnal dúsított levegővel való engedélyezett oxidációs eljárással kezelt víz”.

7. cikk

A 80/777/EGK irányelv 9. cikke (4) bekezdésének b) pontja rendelkezéseinek sérelme nélkül ezen irányelv 5. és 6. cikkének rendelkezéseit alkalmazni kell a forrásvizekre.

8. cikk

(1) A tagállamok legkésőbb 2004. január 1-jéig megteszik az ezen irányelvnek megfelelő termékek forgalmazásának engedélyezéséhez szükséges intézkedéseket.

(2) A 2. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott határidő sérelme nélkül a tagállamok 2004. július 1-től megtiltják az ezen irányelvnek meg nem felelő termékek értékesítését. Azonban a 2004. július 1. előtt csomagolt és címkézett termékek a raktárkészletek kimerüléséig forgalomba hozhatók.

9. cikk

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2003. december 31-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Az e bekezdésnek megfelelően elfogadott rendelkezésekben hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

10. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

11. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2003. május 16-án.

a Bizottság részéről

David BYRNE

a Bizottság tagja

I. MELLÉKLET

A természetes ásványvizekben természetes módon előforduló összetevők és azon felső határértékek, amelyek túllépése a közegészségre veszélyt jelenthet

Összetevő	Felső határérték (mg/l)
Antimon	0,0050
Arzén	0,010 (összesen)
Bárium	1,0
Bór	Feljegyzendő (*)
Kadmium	0,003
Króm	0,050
Réz	1,0
Cianid	0,070
Fluoridok	5,0
Ólom	0,010
Mangán	0,50
Higany	0,0010
Nikkel	0,020
Nitrátok	50
Nitritek	0,1
Szelén	0,010

(*) A bór felső határértékét adott esetben az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság véleményét követően, a Bizottság javaslata alapján 2006. január 1-jéig kell meghatározni.

II. MELLÉKLET

Az I. mellékletben meghatározott összetevők elemzésére szolgáló teljesítményjellemzők (*)

Összetevő	A paraméterérték pontossága %-ban (1. megjegyzés)	A paraméterérték precizitása (2. megjegyzés)	Kimutatási határ a paraméterérték %-ában (3. megjegyzés)	Megjegyzések
Antimon	25	25	25	
Arzén	10	10	10	
Bárium	25	25	25	
Bór				Lásd az I. mellékletet
Kadmium	10	10	10	
Króm	10	10	10	
Réz	10	10	10	
Cianidok	10	10	10	4. megjegyzés
Fluoridok	10	10	10	
Ólom	10	10	10	
Mangán	10	10	10	
Higany	20	10	20	
Nikkel	10	10	10	
Nitrátok	10	10	10	
Nitritek	10	10	10	
Szélén	10	10	10	

(*) Az I. mellékletben felsorolt összetevők mérésére szolgáló vizsgálati módszereknek alkalmasnak kell lenniük a megadott pontosság, precízió és kimutatási határ mellett legalább a paraméterértékeknek megfelelő koncentráció mérésére. A használt vizsgálati módszerek érzékenységtől függetlenül, az eredményt legalább ugyanolyan tizedes pontosságban kell feltüntetni, mint az I. mellékletben meghatározott felső határértékek esetében.

1. megjegyzés: a pontosság a rendszeres hiba, vagyis a nagyszámú ismételt mérés átlagértéke és a pontos érték közötti eltérés.
2. megjegyzés: a precizitás a véletlen hiba, amelyet általában mintaeredmények (tételen belüli és tételek közötti) szórásában fejeznek ki. Az elfogadható precizitás a relatív szórás kétszerese.
3. megjegyzés: kimutatási határ:
 - vagy a paramétert alacsony koncentrációban tartalmazó természetes minta egy tételén belüli relatív szórásának háromszorosa,
 - vagy egy szűz mintatételen belüli relatív szórás ötszöröse.
4. megjegyzés: a módszernek lehetővé kell tennie a cianid-összérték meghatározását, annak minden formájában.

II. MELLÉKLET

A természetes ásványvizeknek és forrásvizeknek ózonnal dúsított levegővel végzett kezelése után fennmaradó üledékek felső határértékei

Kezelési üledék	Felső határérték (*) (µg/l)
Oldott ózon	50
Bromátok	3
Bromoformok	1

(*) A felső értékhatárok betartását a tagállamok illetékes hatóságai ellenőrzik a végső fogyasztó számára készülő palackozáskor, illetve az egyéb formában történő csomagolásakor.